Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 523635

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82917/51

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Berg en Dal	Berg en Dal	Gelderland

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Groesbeek	A			763

*Omschrijving***

Inleiding

Deze monumentale VILLA, oorspronkelijk 'Dalhof' genaamd, bevindt zich op een hoog boven de weg gelegen terrein aan de zuidzijde van de Oude Kleefsebaan, op korte afstand van de dorpskern van Berg en Dal. Het pand is ca.1912-1914 gebouwd in de Nieuw Historiserende stijl, naar ontwerp van de architect MARTINUS EDUARDUS VEUGELERS (1878-1956) in opdracht van de (margarine)fabrikantenfamilie Jurgens. De villa wordt omgeven door een ruime tuin die tegenwoordig een zware begroeiing heeft waardoor het pand vanaf de weg minder zichtbaar is. Op korte afstand van de villa bevinden zich twee landgoederen die eveneens in opdracht van de familie Jurgens aangelegd zijn. Het deels op het grondgebied van de gemeente Ubbergen gelegen dorp Berg en Dal zou in de tweede helft van de negentiende eeuw uitgroeien tot een villadorp van allure. Veel welgestelden waaronder Oud-Indiëgangers vestigden zich hier en in de nabij gelegen dorpen Beek en Ubbergen, aangetrokken door het natuurschoon en de goede verbindingen met de stad Nijmegen.

Omschrijving

Het volledig onderkelderde pand is gebouwd op een nagenoeg rechthoekige PLATTEGROND en heeft twee bouwlagen onder een overstekend afgeplat schilddak gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. De dakoverstek rust op fraaie gesneden consoles. Op de nokhoeken bevinden zich pirons. De diverse schoorstenen zijn gepleisterd. De gevels zijn opgetrokken in baksteen, gemetseld in halfsteens verband. Op de hoeken alsmede tussen de traveeën, met uitzondering van de voorgevel, bevinden zich lisenen die onderling verbonden worden door een onder de dakoverstek doorlopende bakstenen lijst. De vensters worden merendeels

afgesloten door een strek met aanzetstenen van zandsteen. Aan de linkerzijde van het gebouw bevinden zich twee aanbouwen. De asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL heeft op de begane grond een entreepartij, bestaande uit een fraaie paneeldeur die voorzien is van een raampje met een raamhek en een vijfruits bovenlicht. Ter plaatse van het kalf bevindt zich een luifel op consoles, die aan de voorzijde opgehangen is aan twee smeedijzeren stangen, en een vijfruits bovenlicht. Links van de ingang bevinden zich twee achtruits schuiframen. Rechts van de ingang bevindt zich een stolpraam met een achtruits bovenlicht. De verdieping bezit twee stolpramen met achtruits bovenlichten. Ter hoogte van de entree bevinden zich een stolpraam met een zesruits bovenlicht en een tweeruits oeil de boeuf. Alle vensters, met uitzondering van het laatstgenoemde, zijn voorzien van luiken. In de gevel van de terugliggende aanbouw uiterst links bevinden zich twee kleine vierruits ramen. De LINKER ZIJGEVEL heeft op de begane grond twee éénlaagse aanbouwen. De linker aanbouw met bovenliggend balkon heeft op de begane grond tuindeuren met glaspanelen en een vierruits bovenlicht alsmede luiken. De verdieping bezit balkondeuren met een tweeruits bovenlicht en luiken. In het bovenliggende dakvlak bevindt zich een dakkapel, met een stolpraam. De rechts hierop aansluitende lagere aanbouw bezit een deur met ruitje en twee smalle tweelichts vensters met ieder twee tweeruits ramen en ieder voorzien van één luik. De bovenliggende verdieping bezit links twee boven elkaar geplaatste reeksen van drie gekoppelde vensters die het trappenhuis verlichten. De onderste hogere reeks bezit drie tweeruits ramen. De bovenste reeks bevat drie enkelruits ramen. Vóór alle ramen zijn raamhekken aangebracht. Geheel rechts bevindt zich een smal venster met een draairaam en een vierruits bovenlicht en één luik. De asymmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL heeft op de begane grond links een terras belegd met tegels met aan weerszijden een opengewerkte bakstenen balustrade. De schuifdeuren naar het terras zijn voorzien van glaspanelen. Het bovenlicht is vierruits. De begane grond bezit verder een kruisvenster met twee draairamen en twee vierruits bovenlichten en twee stolpramen met zesruits bovenlichten. De verdieping bezit drie stolpramen met achtruits bovenlichten. Alle vensters alsmede de schuifdeuren zijn voorzien van luiken. In het dakschild bevindt zich een dakkapel met stolpramen. De RECHTER ZIJGEVEL heeft een symmetrische indeling en bezit op de begane grond over de volle breedte een houten veranda met een lessenaarsdak. De begane grond bezit verder zowel links als rechts dubbele tuindeuren, gevuld met glaspanelen, en voorzien van vierruits bovenlichten. Aan weerszijden bevinden zich luiken. De verdieping bezit twee stolpramen met achtruits bovenlichten en aan weerszijden luiken. In het dakschild bevindt zich een brede dakkapel met vier stolpramen. Het dak wordt hier bekroond door een dakruiter. Het pand bezit een overwegend sober uitgevoerd, doch vrij gaaf bewaard INTERIEUR met paneeldeuren, eenvoudige stucplafonds met kooflijsten en sobere cirkelvormige middenstukken in de kamers en suite. Een opvallend interieurelement wordt gevormd door de zeer grote 'hall', waaromheen de vertrekken en het trappenhuis gelegen zijn. Deze 'hall' heeft een betimmerde lambrizering en een fraaie tegelvloer met van florale motieven voorziene tegels. Het monumentale trappenhuis is uitgevoerd in 17de eeuwse trant.

Waardering

VILLA gebouwd ca.1912-1914 in de Nieuw-Historiserende stijl, naar ontwerp van MARTINUS EDUARDUS VEUGELERS (1878-1956) in opdracht van de fabrikantenfamilie Jurgens.

- Van architectuurhistorische waarde als sober, doch goed en gaaf bewaard voorbeeld van een villa gebouwd in de trant van de Nieuw Historiserende stijl die in de beginjaren van de 20ste eeuw gekenmerkt wordt door een op het eenvoudige 17e en vroeg 18e eeuwse Hollandse baksteenclassicisme geïnspireerde architectuur. Het pand valt op door de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, de gave verhoudingen en een bijzondere detaillering in vormgeving en materiaalgebruik.

- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de historische gegroeide dorpskern van Berg en Dal. De villa vormt een karakteristiek onderdeel van de historische villabebouwing die in belangrijke mate het aanzien bepaalt van het dorp Berg en Dal.

** Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister*
*** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument*
Datum van downloaden 29 march 2024

- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. De villa geeft een goed beeld van de huisvesting van een nieuwe, met name door de industrialisatie van Nederland in de tweede helft van de negentiende eeuw, ontstane kaptitaalkrachtige elite die zich bij voorkeur vestigde in fraaie villa's buiten de stad in een omgeving met veel natuurschoon en goede verbindingen met de stad. Deze nieuwe bevolkingsgroep droeg ertoe bij dat de sociale gelaagdheid en het aanzien van het dorp Berg en Dal sterk veranderde. Het pand werd gebouwd in opdracht van de fabrikantenfamilie Jurgens die aan de wieg stond van het latere Unilever.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Woningen en woningbouwcomplexen	Woonhuis(K)	Woonhuis